

ת"פ 15695/09 - בית המשפט ומע"מ ירושלים נגד שבית הסעות בע"מ סבלנה גילמן

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 15695-09 בית המשפט ומע"מ ירושלים נ' שבית הסעות בע"מ ואח'

בפני כבוד השופט ירון מינטקביץ'
בענין: בית המשפט ומע"מ ירושלים ע"יעו"ד ענבר
עפרת ינשטיין
המאשימה

נגד
1. שבית הסעות בע"מ
2. סבלנה גילמן ע"יעו"ד סלביה רודנקי
הנאשםות

גזר דין

רקע

נאשםת מס' 1 (להלן: **החברה**) היא חברת שוהוקמה בשנת 2013 פעלה בתחום המוניות. נאשםת מס' 2 (להלן: **הנאשםת**) היא מנהלת חברותות וניהלה את החברה בהסכמה בעלייה.

על פי האישום הראשון, במהלך השנים 2014-2016 דרשה הנאשםת בעבר החברה 650 החזרי בלו בעבר רכישת סולר, אשר לא שימש ליצור הכנסה של החברה, אלא נרכש עבור מוניות שלא הופעלו על ידה. סך הכל, קיבלו הנאשםות החזרי בלו בסכום כולל של מעל מיליון ש"ח.

בשל מעשים אלו הורשו הנאשםים ב- 650 עבירות על חוק הבלן.

על פי האישום השני, בין השנים 2013-2016 נכתה הנאשםת מדו"חות החברה מס תשומות בסכום כולל של 1,768,741 ש"ח, מבלי שהוא נגדןحسابיות מס.

הודאת הנאשםות באהה במסגרת הסדר דין, אשר כלל תיקונים בכתב האישום, ללא הסכמה בענין העונש.

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה טענה, כי הנאשםת בצעה את העבירות במסגרת עבودתה בחברה ללא ידיעת בעלייה. לדבריה, הנאשםת ארירה מוניות שונות, אשר אינם קשורות לחברת, ודרצה החזרי בלו בעבר סולר ששימש לתדלוקן, וכך קבלה במרמה סכום של כ- 700,000 ש"ח אשר שימש לצרכיה. ב"כ המאשימה בקשה להשווות בין עבירות הבלן בהן הורשעה הנאשםת ובין עבירות של ניכוי תשומות שלא כדין לפי חוק מס ערף נוסף, למטרות שהעונש שבסuds עבירות על חוק הבלן

עמוד 1

הוא שנתיים מאסר.

בשים לב לערכים המוגנים והנזק הכלכלי שנגרם בשל מעשי הנאשמה, בקשה ב"כ הנאשמת לקבע כי מתחם העונש הולם בין המעשיםמושא האישום הראשון הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין עשרה לשנים חדשים, ובין המעשיםמושא האישום השני מאסר לתקופה שבין עשרה חדשים לשנתיים.

לענין קביעת העונש בתוך המתחם, הפניה ב"כ המאשימה לכך שהנאשמת הורשעה קודם לכן בעבירות דומות (אם כי בנסיבות פחות חמירות) וכך שהנאשمت לא הסירה את המחדל וחוב המס עודו קיימ. לאור אלה בקשה להטיל על הנאשמת עונש כולל של 30 חודשים מאסר ולהפעיל במצבה מאסר מותנה של חובתה, וכן להטיל קנסות כספיים כבדים על הנאשמת ועל החברה.

ב"כ הנאשמת שם את הדגש על נתוניה האישיים של הנאשמת וביקש להמנע מהשית עליה עונש מאסר, אלא להטיל עונש שיקומי. לשיטתו של ב"כ הנאשמת, היא לא עברה את העבירות בהן הורשעה בעבר בצע כסף, אלא בשל הפרעה נפשית ממנה היא סובלת. בטיעונו הlion על כך שלא נמצא לנאשמת פתרון טיפולי במסגרת שירות המבחן, מכיוון שאין קבוצה יעודית לנשים.

לצד אלה, הפנה ב"כ הנאשמת לנוטרים אישיים נוספים, ובهم מצבה הכלכלי הקשה של הנאשמת וענינים הנוגעים לבתה, לגיביהם לא ארchip על מנת לשמור על פרטיותה. לתמיכה בטיעונו הגיע ב"כ הנאשמת חוות דעת פסיכיאטרית ומסמכים שונים הנוגעים לבני משפחתה של הנאשמת ולמצבה הכלכלי, וכן העיד את הנאשמת, לענין נסיבותה האישיות.

הנאשמת אמרה את המילה الأخيرة. בדבריה קבלה אחריות למעשה ובקשה כי יגורר עליה עונש מקל, על מנת שתוכל להיות לצדם של בני משפחתה הזקוקים לה.

מתחם העונש הולם

לאורך תקופה של ארבע שנים הונטה הנאשמת את רשות המס במהלך עבודתה כמנהלת החברה. הנאשמת קowała שלא כדין החזיר בלו בסכום כולל של מעל מיליון ש"ח ונכתה תשומות מע"מ בסכום כולל של מעל 750,000 ש"ח ללא חשבונות כדין.

יש טעם בהשוואה שבכעה המאשימה בין העבירות על חוק הבלו ובין עבירות של ניכוי תשומות שלא כדין, שכן בשני המקרים מדובר בתנהגות דומה, של מעשי מרמה המבוצעים תוך שימוש במסמכים כוזבים, על מנת ליצור רושם כאילו עסק שלם מס עקייף לצורך יצור הכנסה ועל כן ניתן לקבלו חזרה, בין כהזהר כספי בין כקיזוז.

אניعر לכך שהעונש המירבי שבצדה של העבירה על חוק הבלו הוא שנתיים מאסר (לעומת עונש של חמישה שנים שבצדה של עבירה על חוק מס ערך נוסף), אך בשים לב לכך שהנאשמת הורשעה ב- 650 עבירות על חוק הבלו, לא ראוי לכך ממשמעות הרבה.

שני ערכים מוגנים נפגעו בשל מעשי הנאשמת, ערך השוויון בנטל המס וערך הפגיעה בקופה הציבורית. המעשים גרועו מן הקופה הציבורית סכום כולל של מעל 1.8 מיליון ש"ח, ועד היום הנאשמת לא שלמה את חובה לקופה הציבורית. בשים לב למצבה הכלכלי של הנאשמת ברור כי מדובר בחוב אבוד.

מלבד חומרת העבירות ופגיעה בערכים מוגנים חשובים, אלו עבירות אשר הפתוח לביצוע גדול וסיכון התפיסה נמוכים. לפיכך יש מדיניות ענישה רואה להרתיע נאים מבצע עבירות דומות.

לענין הערכים המוגנים, ר' למשל 06/3641, צ'ק'ס נ' מדינת ישראל.

"**בית-משפט זה חוזר והדגש לאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעברינות כלכלית, וuberinenot מס בכלל זה, נוכח תוכנות הרטוניות למשק ולכלכלה ולמרקם החברה, וכן נוכח פגיעה הקשה בערך השוויון בנשיאות נטל חובות המס הנדרש לצורך מימון צריכה של החברה ולפעולת התקינה של הרשות הציבורית. העברינות הכלכלית, וuberinenot המס בכלל, אינה مستכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחוריות המשותפת של אזרח המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לשיטוק צורכי החברה, ובתשתיות האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס - פגיעה הנעשית לרוב באמצעות מירמה מתוחכמים, קשים לאייתו.**"

לעתים רבות מתייחסת החברה בסלחנות לעברייני מסים, כאילו אין במעשייהם חומרה או פסול מוסרי או ערכי - ולא היא. המנוועות תשלום מסים חותרת תחת ערכיהם ברתויים בסיסיים של שוויון בנשיאה בנטול ומכל בחינה שקופה לשיחת יד לקופת הציבור. משכך, נקודת המוצא היא, כי יש לראות את עבריין המסים ככל עבריין אחר שלוח ידו ברכוש חברו - בהבדל שסיכויי תפיסטתו של עבריין המסים נמוכים יותר ורוחיו לרוב גבויים יותר מalto של גנב "רגיל", והוא אף אינו משלם את מחיר ההוקעה החברתית אותו משלם עבריין רכוש אחר. לפיכך, על מדיניות הענישה לתת ביטוי לפחות שבUberior מסים ולכך שאין הבדל בין מי שמתחמק מתשלום מס אמיתי לבין מי שלוח יד לרכוש חברו.

ר' בהקשר זה רע"פ 7135/7 חנ' נ' מדינת ישראל, בפסקה יא':

"**יש המתפעלים לראות עבירות מס, שאין הנזל האינדיבידואלי בהן ניצב נגד העיניים והרי הוא הציבור כלו, 'חסר הפנים' כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע 'CMDINIM רצואה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות שהמדובר בעבירות פיסקליות' (ע"פ 4097/90 בירסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבז] מיסים (1); שציטה המשיבה). אכן, רבים מעבריני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביטודם, אשר לא ישלו יד לכיס הזולות - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבור. רק מחיר בענישה" (ראוי בנוסף: רע"פ 74/13 חילדי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבז] (17.4.2013); רע"פ 7790/13 חיים נ' מדינת ישראל [פורסם בנבז] (20.11.2013); רע"פ 5358/12 שוקרן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבז] (10.7.2012)).**

פסקה עקבית קובעת, כי בעבירות מסים יש להחמיר עם העבריניים לשם הרתעה, בשל הקלות שבביצוע העבירות והקשה לאתר מבצעיהן. בפסקה ניתן דגש על הערך החברתי העומד בבסיס החובה לשלם מסים ולשאת בנטול הכללי ועל הפגעה החברתית והכלכליות הנגרמות כתוצאה מהן. כן נפסק לא אחת, כי לנسبותיו האישיות של העבריין יש משקל נמוך. ר' למשל רע"פ 13/7964, יהנן רבינשטיין נ' מדינת ישראל (פסקה 9):

חוורתן של עבירות המס נעוצה בפגיעה הקשה בערך השוויון, העומד为基础 חובות תשלום המס. התחרומות הבלתי חוקית מתשלום מס אמיתי, מגדילה את על המס המוטל על אזרח המדינה, והוא פוגעת בקופה הציבורית. אין צורך לומר, כי באותה שעה, המתחמק ממשהו מהירותה של

המדינה, המומנים מכיסיהם של אזרחים שומרין חוק. חומרה זו היא שהביאה למדיניות ענישה חמירה הנלוית לעבירות המשם, ובמסגרתה יש לבקר את האינטראס הציבורי על פני שיקולים הנוגעים לנסיבותו האישיות של המבוקש ולקשייו הכלכליים. בכלל, הרשעה בעבירות מס תגרורו אחריה הטלת עונש מאסר בגין סורג ובריח לצד הטלתו של קנס כספי, אשר נועד לפחות בנסיבות הכלכליות של ביצוע העבירות.

ר' גם רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.2013) [פורסם בנבז] :

"בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המשם מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה- בkörperו הצבורי, והעקיפה- בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בನשיאות נטל המשם [...]. לאור הלכה זו הותווה בפסקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזר את דין של עברייני המשם תוך הבכורה לשיקולי ההרטעה, ולהעדייפם על פני נסיבותו האישיות של הנאשמה [...]. עוד נקבע, כי בין עבירות אלו, אין להסתפק, בכלל, בהשתתת עונש מאסר, אשר ירוצח בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלאוה בקנס כספי".

וכן ר' רע"פ 3446/18, רע"פ 5060/04, הגואל, רע"פ 4791/08, כהן, רע"פ 7450/09, רע"פ 11/2843, ابو עיד עפ"ג 11-03-2444, גבר, רע"פ 13/7790, חיים, רע"פ 14/1866, אופיר זקן, רע"פ 14/5064, רבי נתשה נ' מדינת ישראל, רע"פ 16/2259, חנוכיב, עפ"ג 18-05-19411, ابو עוויד ופסקה דומה רבה.

בקביעת מתחם העונש אבטא את מטר התקופה בה בוצעו המיעשים ואת סכומי הכספי אותם קיבל הנאשمت במרמה. כמו כן אביא בחשבון, כי בהילך קודם שהתנהל נגד הנאשמת בשל עבירות זהות על חוק הבלו אותו עברה בחברה אחרת אותה ניהלה, בהיקף כולל של כ- 770,000 ש"ח, נקבע מתחם עונש שבין שש שנים חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 24 חודשים מאסר.

למרות עדמת המאשימה לא ראייתי מקום לקבוע מתחמי עונש נפרדים לכל אישום, שכן מדובר במעשים דומים, פשגוו באותו ערכיהם מגנים ובוצעו באותה תקופה.

לאור אלה, מתחם העונש ההולם את מכלול העבירות בהן הורשעה הנאשמת הוא מאסר, לתקופה שבין שנה ועד שלוש שנים.

נסיבות אשר איןן קשורות לעבירה

הנאשמת לילידת 1976, נשואה ואם לשניים. מנהלת חשבונות בהכשרה.

לחובת הנאשמת הרשעה קודמת בעבירה זהה, של קבלת החזרי בלו שלא כדי בהיקף של 770,000 וכן השמטה עסקאות מדו"חות חודשיים שהגישה למע"מ, בסכום של כ- 80,000 ש"ח, בגין נדונה בשנת 2015 לששה חודשים מאסר בעבודות שירות ומארס מותנה, שהוא חב הפעלה בשל הרשעותיה בתיק זה.

تفسיר שירות המבחן שהוגש בעניינה של הנאשמת מפרט את קורותיה ונסיבותה האישיות והמשפחתיות, אשר לא ארחיב ביחס אליהן על מנת שלא לפחות בפרטיוותה. מהتفسיר עולה כי הנאשמת ומשפחה מתקיים בדוחק ושרויים

בחובות, וכי הנאשמה נזקקה לטיפול נפשי בעקבות הרצתה של אמה בפיגוע.

ביחס לעבירות בהן הורשעה הנאשמת עליה, כי הנאשמת קבלה אחריות למעשה, תוך טשטוש חומרתם, והסבירה אותם בקשימים כלכליים להם הייתה נתונה, ותחששית ריגוש שנגרמה לה כתוצאה מביצוע העבירות.

שירות המבחן העיריך כי קיימים סיכונים להשנות עבירות, בשים לב לכך שהליך קודם לא הרתיע את הנאשמת, ולכך שהנאשמת צמצמה את חומרת מעשהה בפני השירות. מנגד, השירות העיריך כי הקשר של הנאשמת עם ילדיה מהוות גורם מצטצם סיכון.

בשורזה התחתונה, שירות המבחן המליץ להשית על הנאשמת עונש של מאסר.

ב"כ הנאשמת הציג מסמכים רפואיים שונים, הנוגעים לבני משפחתה של הנאשמת. עולה מהמסמכים, כי אחד מבני המשפחה הקרובה חווית לאחרונה משבר אישי, אחד אחר סובל מבעיות תפקודים מסוימים ושלישי סובל מבעיות רפואיות. על מנת שלא לפגוע בפרטיותם של אנשים שאינםצד להליך לא אפרט מעבר לכך.

מחאות דעת פסיקיאטרית שהוגשה מטעם ההגנה עליה, כי ההליכים המתנהלים נגד הנאשמת, כמו גם הבעיות מהן סובלים בני משפחתה, גורמים לה לתגובה של דיכאון וחרדה, וכי קבלה טיפול רפואי עקב זאת. להערכת המומחה עונש מאסר לתקופה ארוכה י חמיר את מצבה הנפשי של הנאשמת, ועל כן המליצה להשית עליה מאסר בעבודות שירות.

דין והכרעה

לזכות הנאשמת זקفت את הودאתה במיחס לה. כמו כן הבאתה בחשבון את נסיבותה האישיות הלא פשוטות ואת העובדה שלעונש יגזר עליה תהיה השפעה על בני משפחתה, הסובלים מבעיות שונים. עם זאת, משקלם של הנתונים האישיים של הנאשמת מוגבל, בין היתר בשים לב לכך שאוותם נתונים כבר ביססו הקלה בעונשה בתיק הקודם אשר נוהל נגדה, וממצאי תקציבי קושי לעשות בהם "שימוש חוזר". כמו כן, פסיקה עקבית קובעת, כי משקלן של נסיבות אישיות בתיקי מס הוא נמוך (ר' הפניות לעיל).

התקציבי קיבל את טענת הסניגור, כי הנאשמת עברה את העבירות שלא בשל בצע כסף, אלא כתוצאה מבעיה נפשית ממנה היא סובלת. המנע לביצוע עבירות מסוים הוא כספי, ואין בחוות הדעת הפסיכיאטרית או בתסוקיר כל ביסוס לאפשרות שברקע ביצוע המעשים הפרעה נפשית ממנה סובלת הנאשמת - כאשר המוט שאפשר היה לצפות לו הוא שהטענה תתרחק בחוות דעת מנקודת מבטו. במיחוד דברים אמרויים בשים לב לכך שהנאשמת נבדקה על ידי פסיקיאטרית, אשר הגישה חוות דעת בעניינה - אשר אין בה כל תמייה לטענה (מעבר לציוט דבריה של הנאשמת ביחס למעשים).

לחובת הנאשמת זקפת את הרשותה הקודמת בעבירות דומות ואת העובדה שהעבירות בהן הורשעה בוצעו בעצם הימים בהם התנהל נגדה ההליך הקודם. עניין זה מלמד על כשלון ההרתהה בעניינה של הנאשמת.

עוד הבאתה בחשבון את העובדה שעד היום הנאשמת לא שילמה את חוב המס. מדובר בנתון משמעותי בתיקי מס, שכן הבעת החרצה של עברין מסוים אמרה להתבטא בראש ובראשונה בתשלום חוב המס. אני עיר לכך שחייב המס לא שולם בשל חסרון כס של הנאשמת, אך לא ניתן לתת משקל לעניין זה. ר' למשל רע"פ 5557/09, שופטראמן נ' מדינת ישראל, שם נפסק בעניינו של מי שקיביל הפטר מתשלום חוב מס:

בית משפט זה ציין פעמים רבות, כי בעבירות כלכליות ועבירות המס בכלל זה, על מדיניות העונשה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בהן לפרט ולציבור אחד, ואת יסוד ההרעתה הנדרש ביחס לביצועה (ראו בעניין זה ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 727, 721 (2004); ע"פ 624/80 חברת ויס ורנסט נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(3) 217, 218-218 (1981)). נתית בת המשפט ליתן משקל להסרת המחדל על ידי העברי מטרתה להפחית את חומרת המעשים בديיעבד בכך שלפחות החסר בקופה הציבורית שנוצר עקב העבירות נרפאה.ברי כי ככל שחוור זה בקופה הציבורית יותר, אף אם מסיבה זו או אחרת אין עוד אפשרות לגבות אותו מעובר העבירה במישור האזרחי, לא ניתן לראות בכך הפחתה בחומרת המעשים ולראות בכך ממשום "הסרת המחדל" במישור שיקולים זה.

ר' גם רע"פ 16/7773, חנナル נ' מדינת ישראל, מיום 26.10.16, שם נפסק:

אציג, בהקשר זה, כי מצד בית משפט השולם בקביעתו כי את אי-הסרת המחדל מצידו של המבקש יש לשיקול כשיוך רלוונטי לחומרה, ואין לקבל את הטיעון כי אין לנตอน זה כל משקל, אך בשל כך שאין ביכולתו של המבקש להסיר את מחדלו.

במקרה שלפני נכון עוד יותר שלא תחת משקל לסיבה מדוע לא שולם חוב המס, שהרי המע"מ נגבה על ידי הנואשת מליקות החברה והיא הייתה אמורה להעבירו לקופת המדינה. כך גם החזרי הבלוי, אותם קיבל הנואשת במרמה מהרשויות. הנואשת בחירה להשאיר את סכומי המס תחת ידה ואני יכול לשמועה שכיוון אינה יכולה לשלם.

נתתי דעתך להזאת הדעת הפסיכיאטרית שהוגשה. לא ראייתי כי יש בה כדי להצדיק המנוועת מהשתת עונש הוהלים את חומרת המעשים. גם אם יצא מהנחה שהשתת מסר תפגע בנואשת ובבני משפחתה וכי בשל נסיבותה האישיות של הנואשת נשיאה במאסר תקשה עליה יותר מאשר על אדם אחר, לא ראייתי מנוס מכון. אין עליה מחוות הדעת שמאסר יסב לנואשת פגעה בלתי הפיכה, או יחמיר את מצבה החמורה ניכרת. הדברים נאמרים, בין היתר, על רקע העובדה שכיי שכבר ציינתי, נתוניה האישיים של הנואשת כבר הביאו בעבר להקללה בענשה בהליך הקודם, ולמרובה הצער הנואשת לא הפייקה מכך את הליך הדרוש.

לאור האמור לעיל, ראייתי להשית על הנואשת עונש מאסר בצדו הבינוי של המתחם.

לפיכך גוזר על הנואשת את העונשים הבאים:

נאשםת מס' 1:

התחייבות בסך 2,000 ש"ח לא לעבור עבירה מסוימת במשך שנתיים מהיום.

נאשםת מס' 2

א. שמונה עשר חודשים מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 19.12.15. מהמאסר ינכו ימי מעצרה של הנואשת מיום 25.9.16 עד יום 29.9.16.

ב. מפעיל מאסר מותנה של ששה חודשים אשר הושת על הנואשת בת"פ 23757-01-14 ביום 14.4.15. עונש זה יופעל חודשיים במצטבר לעונש המאסר שבסעיף א' וארבעה חודשים בחופף לו, כך שסר הכל תישא

הנאשمت בעשרים וחמשי מאסר.

- ג. שמונה חודשים מאסר, בו לא תישא אלא אם תעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורה מהמאסר עבירה מסתורית**שהיא פשע.**
- ד. ארבעה חודשים מאסר, בו לא תישא אלא אם תעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורה מהמאסר עבירה מסתורית**שהיא עוון.**
- ה. קנס בסך 30,000 ש"ח או ארבעה חודשים מאסר תמורה. הקנס ישולם עד יום 1.1.20.

הנאשמת תנתן כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומימון של שירות בתי הסוהר בטלפוןים 08-9787336 או 08-9787377 כל שלא תקבל העונש הנחיה אחרת, עליה להתייצב עד השעה 09:00 במתќן המעצר בכלא ניצן ברמלה עם תעודה זהזה והעתק גזר הדין.

ב"כ העונש יעביר לשירות בתי הסוהר חומר רפואי רלוונטי תוך עשרה ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח תשרי תש"פ, 27 אוקטובר 2019, במעמד הצדדים.